

St.prp. nr. 6

(2004–2005)

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 29. oktober 2004,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Bakgrunn

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 ble Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet tatt inn i EØS-avtalen. Ettersom gjennomføring i norsk rett krever lovendring, ble EØS-komiteens beslutning fattet med forbehold om Stortingets samtykke, i samsvar med Grunnloven § 26 andre ledd og EØS-avtalen artikkel 103 nr. 1.

EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 og direktiv 2001/29/EF følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmere om direktivet

Direktivet innebærer en ytterligere harmonisering av medlemsstatenes lovgivning på området for opphavsrett og nærstående rettigheter. Direktivet gjelder innenfor rammene av EUs indre marked, med særlig henblikk på informasjonssamfunnet. Hovedmålsettingen er å harmonisere beskyttelsesnivået for digital utnyttelse av vernede åndsverk og arbeider. Direktivet bygger dels på Grønnboken om opphavsrett og beslektede rettigheter i infor-

masjonssamfunnet fra 1995 og høringen av denne, dels på to nye internasjonale traktater, WIPO-traktaten om opphavsrett (WCT) og WIPO-traktaten om fremføringer og fonogrammer (WPPT), som ble vedtatt i regi av Verdensorganisasjonen for immaterielle rettigheter (WIPO) i 1996.

Direktivet gir en bred enerett til eksemplar-fremstilling til både opphavsmenn og nærstående rettighetshavere (utøvende kunstnere, kringkastings-selskap, fonogram- og filmprodusenter).

Opphavsmenn gis enerett til overføring av sine verk til allmennheten. Dette omfatter også tilgjengeliggjøring for allmennheten på en slik måte at allmennheten selv kan velge tid og sted for tilgang til verket (såkalte «på forespørsel»-tjenester). Direktivet omfatter imidlertid ikke de tilfeller hvor verket gjøres tilgjengelig direkte for et tilstedeværende publikum.

Innehavere av nærstående rettigheter gis en mer begrenset enerett enn den generelle overføringsrett opphavsmennene gis. Nærstående rettighetshaver gis således en enerett til å gjøre arbeid tilgjengelig for allmennheten på en slik måte at allmennheten selv kan velge tid og sted for tilgang til arbeidet.

Opphavsmenn gis enerett til spredning. Nærstående rettighetshaveres spredningsrett ble har-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

monisert ved utleiedirektivet (92/100/EØF). Direktivet regulerer også konsumpsjon av spredningsretten, dvs. når og på hvilke vilkår et eksemplar som er solgt med rettighetshaverens samtykke, fritt kan selges eller på annen måte spres videre. Direktivet foreskriver regional konsumpsjon, dvs. at opphavsmannen ikke kan kontrollere videre spredning av eksemplaret når det er solgt av ham eller med hans samtykke innenfor det indre marked.

Direktivet gir hjemmel for en rekke nasjonale unntak fra eneretten. For digital utnyttelse er direktivets liste over unntak uttømmende. For analog utnyttelse gis statene adgang til å beholde eksisterende nasjonale unntak, uavhengig av om disse er med i opplistingen eller ikke. Forutsetningen er at bruken er av mindre betydning og ikke hindrer den frie bevegelse av varer og tjenester innenfor EØS-området.

Det eneste obligatoriske unntaket er at visse nærmere angitte midlertidige kopier skal unntas eneretten til eksemplarframstilling. Digital verksutnyttelse forutsetter i stor grad framstilling av slike midlertidige kopier, og hensikten med unntaket er å sikre at eneretten ikke er til hinder for at globale datanettverk skal fungere effektivt og at lovlig digital bruk av verk og arbeider skal være mulig.

Unntakene kan bare gis anvendelse i visse spesielle tilfeller som ikke skader den normale utnyttelse av et verk eller annet vernet arbeid, og som ikke fører til urimelig skade for rettighetshavernes interesser. Til enkelte unntak er det også satt vilkår om at rettighetshaverne skal gis rimelig kompensasjon. Dette gjelder bl.a. for unntaket om kopiering til privat bruk. Begrepet «rimelig kompensasjon» er nytt i opphavsrettslig terminologi, også internasjonalt.

Direktivet setter forbud mot omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer som rettighetshaver benytter for å kontrollere tilgang til og bruk av vernede verk og arbeider. Produksjon, import, omsetning m.v. av verktøy egnet for slik omgåelse er også forbudt. Som nevnt er det adgang til å ha unntak fra eneretten for ulike typer av bruk, og etter direktivet skal også en nærmere angitt bruk kunne finne sted selv om verket eller arbeidet er utstyrt med et teknisk beskyttelsessystem. Rettighetshaverne og aktuelle brukergrupper skal søke å inngå avtaler som muliggjør slik bruk. Dersom avtaler ikke kommer i stand, er medlemslandene forpliktet til å sørge for at de aktuelle brukerne likevel gis mulighet til faktisk å utøve den hjemlede bruk.

Direktivet setter også forbud mot fjerning eller endring av elektronisk rettighetsinformasjon. Dette vil være informasjon som er knyttet til et eksemplar av verket, og som for eksempel gir opplysninger om hvem rettighetshaver er og hvilken bruk som er tillatt. Forbudet gjelder ikke bare selve fjerningen eller endringen, men omfatter også nærmere angitte aktiviteter i tilknytning til verk eller arbeid hvorfra elektronisk rettighetsinformasjon er fjernet eller endret uten tillatelse.

Tekniske beskyttelsessystemer og elektronisk rettighetsinformasjon er sentralt når opphavsrettslig innhold gjøres tilgjengelig i digital form. Direktivets bestemmelser er på dette punkt ment å speile tilsvarende bestemmelser i WIPO-traktatene, men er mer detaljert utformet og går også noe lengre hva gjelder vernets rekkevidde.

Direktivet pålegger statene å innføre passende sanksjoner og rettsmidler for håndheving av direktivets bestemmelser. Direktivet berører ikke rettsområder utenfor sitt anvendelsesområde.

Direktivet inneholder også en bestemmelse om opprettelse av en kontaktkomité i EU-kommisjonens regi som skal forenkle gjennomføringen av direktivet og opprettholde god informasjonsflyt om regelutvikling m.m. mellom medlemslandene.

Gjennomføringsfristen for EU-landene var 22. desember 2002. Når det gjelder EFTA-landenes frist for gjennomføring, vises det til omtalen av EØS-komitebestemmelsen art. 3 nedenfor.

3 EØS-komiteens beslutning

EØS-komiteen besluttet den 9. juli 2004 å endre EØS-avtalens vedlegg XVII til å omfatte Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet (beslutning i EØS-komiteen nr. 110/2004).

Gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning vil kreve lovendring, og beslutningen ble derfor for Norges vedkommende fattet med forbehold om Stortingets samtykke, jf. Grunnloven § 26 andre ledd og EØS-avtalen artikkel 103 nr. 1.

Av EØS-komiteens beslutning *artikkel 1* fremgår at det gjøres visse endringer i direktiv 92/100/EØF og direktiv 93/98/EØF. Videre fremgår at for EØS-avtalens formål skal direktiv 2001/29/EF gjelde med følgende tilpasning: EFTA-statene skal innbys til å sende representanter til kontaktutvalgets møter.

Etter *artikkel 2* skal teksten til direktiv 2001/29/EF på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i

EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende, gis gyldighet.

Av *artikkel 3* fremgår at EØS-komiteens beslutning trer i kraft 10. juli 2004, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1, annet ledd. Siden Norge ikke kan gi slik meddelelse før Stortinget har gitt sitt samtykke, vil beslutningen tre i kraft den første dag i den annen måned etter at meddelelsen ble gitt. Siden gjennomføringsfristen i EU er utløpt, er EFTA-landenes gjennomføringsfrist den samme som ikrafttredelsen av EØS-komitebeslutningen.

I *artikkel 4* fastslås at EØS-komiteens beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende.

4 Forholdet til norsk rett

Norsk rett er i hovedtrekk i samsvar med direktivet. Direktivet nødvendiggjør likevel visse endringer i lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven).

Kultur- og kirkedepartementet er ansvarlig for gjennomføring av direktivet. Et forslag til endring av åndsverkloven m.m. har vært på høring, med frist 25. juni 2003. En odelstingsproposisjon er under forberedelse. *Eneretten* i åndsverkloven § 2 presiseres på enkelte områder, bl.a. ved at retten til å fremstille eksemplar skal gjelde både varige og midlertidige eksemplar. Det er gjort unntak for visse midlertidige eksemplar som er et nødvendig ledd i en teknisk prosess ved digital bruk. Utøven- de kunstnere, kringkastere og produsenter av lyd- og billedopptak får enerett til å gjøre opptak tilgjengelig for allmennheten på forespørsel.

Gjennomføring av direktivet nødvendiggjør enkelte endringer i åndsverkslovens kapittel om avgrensning av eneretten. For enkelte avgrensningsbestemmelser vil det f.eks. måtte innføres krav om at bruken skal være ikke-kommersiell. Adgangen til kopiering til privat bruk vil bli foreslått videreført, og dette forutsetter at rettighetshaver ytes rimelig kompensasjon. For at åndsverksloven skal være i samsvar med direktivet artikkel 5.5, foreslås bl.a. at det bare kan kopieres til privat bruk på grunnlag av eksemplar av verket som lovlig er fremstilt eller gjort tilgjengelig for allmennheten.

Det foreslås innført bestemmelser om forbud mot å omgå tekniske beskyttelsessystemer som kontrollerer tilgang til og bruk av vernet innhold, og bestemmelser som gir vern mot fjerning og endring av elektronisk rettighetsinformasjon som er knyttet til verket/arbeidet.

Direktivet foreskriver såkalt regional kon-

sumpsjon av spredningsretten, dvs. at eksemplar som bare er omsatt utenfor EØS ikke kan importeres til Norge for videresalg med mindre rettighetshaver har samtykket. I norsk rett gjelder i dag såkalt global konsumpsjon for de eksemplar som direktivet regulerer omsetningen av, dvs. at det er adgang til å importere eksemplar til Norge for videresalg dersom eksemplaret allerede er brakt på markedet av rettighetshaver i et hvilket som helst land utenfor Norge. Endringen vil medføre en begrensning i muligheten for import av eksemplar for videresalg. Gjennomføring av direktivets konsumpsjonsbestemmelse for opphavsmenn og deres verk vil nødvendiggjøre en endring i loven.

5 Administrative og økonomiske konsekvenser

Det følger av direktivet artikkel 6.4 at bruk etter nærmere angitte unntaksbestemmelser skal være mulig selv om verk eller arbeider utstyres med tekniske beskyttelsessystemer. Dersom det mellom rettighetshaver og bruker ikke inngås avtale om den aktuelle bruk, er statene forpliktet til å treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at bruken likevel muliggjøres. En videre oppfølging av dette kan få visse begrensede økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Videre forutsetter direktivet artikkel 5.2 at rettighetshaver ytes rimelig kompensasjon for den eksemplarfremstilling som skjer til privat bruk. Hvordan slik kompensasjon skal ytes er ikke nærmere regulert i direktivet, og hvilken løsning som velges er opp til den enkelte medlemsstat.

Det foreslås at rettighetshaverne kompenseres gjennom særskilt bevilgning over statsbudsjettet. Dette fremgår av forslag til statsbudsjett for 2005, jf. St.prp. nr. 1 (2004–2005) Kultur- og kirkedepartementet s. 121 (programkategori 08.30 Film- og medieformål – kap. 339 Kompensasjon for kopiering til privat bruk).

Kompensasjonens størrelse bør ligge på om lag samme nivå som i de øvrige nordiske land. Det er derfor foreslått en bevilgning på 32,5 mill. kroner. Med den foreslåtte bevilgningen til Fond for lyd og bilde på 19,5 mill. kroner, blir for 2005 den samlede kompensasjonen for kopiering av åndsverk til privat bruk på 52 mill. kroner, som er om lag på nordisk nivå.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

6 Konklusjon og tilråding

Utenriksdepartementet

Etter Kultur- og kirkedepartementets vurdering vil en innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen være i samsvar med norsk politikk for å sikre effektiv beskyttelse av opphavsrettigheter basert på internasjonalt samarbeid. Kultur- og kirkedepartementet anbefaler at Norge godkjenner EØS-komiteens beslutning om å innlemme direktivet i EØS-avtalen.

Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

tilråd:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

I

Stortinget samtykker til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/

EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg XVII (Opphavsrett)

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, endret ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt «avtalen», særlig artikkel 98, og

på følgende bakgrunn:

1. Avtalens vedlegg XVII er endret ved avtalen om Den tsjekkiske republikkens, Republikken Estlands, Republikken Kypros», Republikken Ungarns, Republikken Latvias, Republikken Litauens, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Slovenias og Den slovakiske republikkens deltakelse i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde undertegnet i Luxembourg 14. oktober 2003¹.
2. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet², rettet ved EFT L 6 av 10.1.2002, s. 70, skal innlemmes i avtalen –

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens vedlegg XVII gjøres følgende endringer:

1. I nr. 7 (rådsdirektiv 92/100/EØF) og nr. 9 (rådsdirektiv 93/98/EØF) tilføyes følgende før tilpasningsteksten:
«, endret ved:
– **32 001 L 0029:** Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 (EFT L 167 av 22.6.2001, s. 10), rettet ved EFT L 6 av 10.1.2002, s. 70.»
2. Etter nr. 9d (europaparlaments- og rådsdirektiv 98/44/EF) skal nytt nr. 9e lyde:
«9e. **32 001 L 0019:** Europaparlaments- og

rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet (EFT L 167 av 22.6.2001, s. 10), rettet ved EFT L 6 av 10.1.2002, s. 70.

Direktivets bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

EFTA-statene skal innbys til å sende representanter til kontaktutvalgets møter.»

Artikkel 2

Teksten til direktiv 2001/29/EF, rettet ved EFT L 6 av 10.1.2002, s. 70, på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 10. juli 2004, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1³.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel, 9. juli 2004.

For EØS-komiteen

Formann

Kjartan Jóhannsson

EØS-komiteens sekretærer

Ø. Hovdikkinn

M. Brinkmann

¹ EUT L 130 av 29.4.2004, s. 3, og EØS-tillegget til EUT nr. 23 av 29.4.2004, s. 1.

² EFT L 167 av 22.6.2001, s. 10.

³ Forfatningsrettslige krav angitt.

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2, artikkel 55 og 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen¹,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité²,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251³, og

ut fra følgende betraktninger:

1. Traktaten fastsetter opprettelse av et indre marked og innføring av en ordning som hindrer konkurransevridning på det indre marked. Harmonisering av medlemsstatenes lover om opphavsrett og beslektede rettigheter bidrar til at disse målene oppnås.
2. Ved sitt møte på Korfu 24. og 25. juni 1994 understreket Det europeiske råd behovet for å skape en generell og fleksibel rettslig ramme på fellesskapsplan for å fremme utviklingen av informasjonssamfunnet i Europa. Dette forutsetter blant annet at det finnes et indre marked for nye produkter og tjenester. Viktige fellesskapsbestemmelser beregnet på å innføre slike rammeregler er allerede vedtatt eller er i ferd med å vedtas. Opphavsrett og beslektede rettigheter spiller en viktig rolle i denne forbindelsen, da de beskytter og stimulerer utvikling og markedsføring av nye produkter og tjenester, samt skaping og utnytting av deres kreative innhold.
3. Den foreslåtte harmoniseringen vil bidra til å gjennomføre de fire friheter på det indre marked og dreier seg om overholdelse av grunnleggende rettsprinsipper, særlig eiendomsrett,

herunder eiendomsrett til åndsprodukt, og yttingsfrihet og offentlighetens interesse.

4. En harmonisert rettslig ramme for opphavsrett og beslektede rettigheter vil gjennom økt rettsikkerhet, samtidig som det sikrer et høyt nivå på immaterialrettslig vern, oppmuntre til betydelig investering i kreativitet og nyskaping, herunder nettverksinfrastruktur, og dermed føre til vekst og økt konkurransedyktighet for europeisk industri, både når det gjelder å levere innhold og informasjonsteknologi og mer allment i en rekke nærings- og kultursektorer. Denne prosessen vil gjøre det mulig å ivareta sysselsetting og oppmuntre til skaping av nye arbeidsplasser.
5. Den teknologiske utvikling har økt og mangfoldiggjort mulighetene for skaping, produksjon og utnytting. Da det ikke er nødvendig med nye konsepter for immaterialrettslig vern, bør nåværende lovgivning for opphavsrett og beslektede rettigheter tilpasses og utfylles for å ta behørig hensyn til økonomiske realiteter som f.eks. nye former for utnytting.
6. Uten harmonisering på fellesskapsplan kan lovgivningsprosessene på nasjonalt plan, som flere medlemsstater allerede har påbegynt for å reagere på de teknologiske utfordringene, føre til betydelige forskjeller innen vern og dermed hindringer for den frie bevegelse for tjenester og produkter som innbefatter eller er basert på immaterialrett, noe som kan føre til ny oppsplitting av det indre marked og lovgivningsmessig inkonsekvens. Virkningen av slike lovgivningsmessige ulikheter og denne rettsusikkerheten vil bli mer merkbar med ytterligere utvikling av informasjonssamfunnet, som allerede har gitt en betydelig økning i grensekryssende utnytting av immaterialrett. Denne utviklingen vil og bør videreføres. Betydelige rettslige ulikheter og rettsusikkerhet innen vern kan hindre stordriftsfordeler for nye produkter og tjenester som er vernet av opphavsrett og beslektede rettigheter.

¹ EFT C 108 av 7.4.1998, s. 6 og EFT C 180 av 25.6.1999, s. 6.

² EFT C 407 av 28.12.1998, s. 30.

³ Europaparlamentsuttalelse av 10. februar 1999 (EFT C 150 av 28.5.1999, s. 171), Rådets felles holdning av 28. september 2000 (EFT C 344 av 1.12.2000, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 14. februar 2001 (ennå ikke kunngjort i De Europiske Fellesskaps Tidende). Rådsbeslutning av 9. april 2001.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

7. Fellesskapets rettslige ramme for vern av opphavsrett og beslektede rettigheter må derfor også tilpasses og suppleres i nødvendig grad for at det indre marked skal fungere godt. Med henblikk på dette er det hensiktsmessig å tilpasse de nasjonale bestemmelsene om opphavsrett og beslektede rettigheter som varierer betydelig fra en medlemsstat til en annen, eller som medfører rettsusikkerhet som hindrer at det indre marked fungerer godt og at informasjonssamfunnet i Europa utvikles, og det er viktig å unngå at medlemsstatene reagerer forskjellig på den teknologiske utvikling. Derimot er det ikke nødvendig å fjerne eller hindre ulikheter som ikke berører det indre markeds virkemåte negativt.
8. De forskjellige sosiale, samfunnsmessige og kulturelle konsekvenser av informasjonssamfunnet krever at det tas hensyn til særtrekkene ved innholdet i produkter og tjenester.
9. Enhver harmonisering av opphavsrett og beslektede rettigheter må være grunnlagt på et høyt nivå av vern, da slike rettigheter er avgjørende for intellektuell frambringelse. Vern av dem bidrar til at kreativiteten vedlikeholdes og utvikles til beste for opphavsmenn, forolkere eller utøvere, produsenter, forbrukere, kulturen, foretakene og allmennheten generelt. Immaterialrett har derfor vært anerkjent som en integrert del av eiendomsretten.
10. Dersom opphavsmenn eller utøvere skal kunne fortsette sitt kreative og kunstneriske arbeid, må de få et hensiktsmessig vederlag for bruken av deres verk, slik produsentene også må for å kunne finansiere dette arbeidet. Den investering som er nødvendig for å skape slike produkter som fonogrammer, filmer eller multimedieprodukter, og tjenester som f.eks. tjenester på bestilling, er betydelig. Det er nødvendig med tilstrekkelig immaterialrettslig vern for å sikre at det foreligger et slikt vederlag og for å gi mulighet for tilfredsstillende avkastning av investeringen.
11. Et effektivt og rigorøst system for vern av opphavsrett og beslektede rettigheter er en av de viktigste metodene til å sikre at europeisk kulturell skaperevne og produksjon får de nødvendige ressurser og til å ivareta frambringernes og utøvernes uavhengighet og verdighet.
12. Det er også svært viktig fra et kulturelt synspunkt å gi tilstrekkelig vern til verk som er vernet av opphavsrett og til gjenstander med beslektede rettigheter. Traktatens artikkel 151 pålegger Fellesskapet å ta hensyn til kulturelle aspekter i sin handling.
13. Det er av avgjørende betydning med en felles innsats for å finne fram til, og konsekvent anvendelse på europeisk plan av, teknologiske tiltak for å verne verk og andre gjenstander og for å gi nødvendige opplysninger om rettigheter, siden det endelige målet med slike tiltak er å gi virkning til de prinsipper og garantier som er fastsatt ved lov.
14. Dette direktiv bør fremme spredning av læring og kultur ved å verne verk og andre gjenstander, samtidig som det tillater unntak eller avgrensninger i offentlighetens interesse for utdannings- og undervisningsformål.
15. Den diplomatiske konferansen som i desember 1996 ble holdt i regi av Verdensorganisasjonen for immaterialrett (WIPO), førte til at det ble vedtatt to nye traktater, WIPOs traktat om opphavsrett og WIPOs traktat om framføringer og fonogrammer, som omhandler henholdsvis vern av opphavsmenn og vern av utøvere og fonogramprodusenter. Disse traktatene utgjør en vesentlig ajourføring, og av det internasjonale vern av opphavsrett og beslektede rettigheter, ikke minst med hensyn til den såkalte «digitale agenda», og forbedrer midlene til kamp mot piratvirksomhet i hele verden. Fellesskapet og et flertall av medlemsstatene har allerede undertegnet traktatene, og prosedyrene for ratifisering er igangsatt i Fellesskapet og medlemsstatene. Dette direktiv tar også sikte på å gjennomføre enkelte av disse nye internasjonale forpliktelsene.
16. Spørsmålet om ansvar knyttet til virksomhet i et nettverksmiljø berører ikke bare opphavsrett og beslektede rettigheter, men også andre områder, som ærekrenkelse, villedende reklame eller varemerkeinnngrep. Dette spørsmålet er behandlet gjennomgående i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked («Direktivet om elektronisk handel»)⁴, som presiserer og harmoniserer forskjellige juridiske forhold angående informasjonssamfunnstjenester, herunder elektronisk handel. Dette direktiv bør gjennomføres med en tidsramme tilsvarende den som er fastsatt for direktivet om elektronisk handel, da nevnte direktiv fastsetter en harmonisert ramme med prinsipper og bestemmelser som angår bl.a. viktige deler av dette direktiv. Dette direktiv berører ikke bestemmelser om ansvar i nevnte direktiv.

⁴ EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

17. Det er nødvendig, særlig i lys av de krav som oppstår i det digitale miljø, å sikre at rettighets-haverorganisasjonene oppnår et høyere nivå av rasjonalisering og åpenhet med hensyn til overholdelse av konkurransereglene.
18. Dette direktiv berører ikke de ordninger i medlemsstatene som angår forvaltning av rettighetene, som f.eks. kollektive avtalelisenser.
19. Rettighetshavernes moralske rettigheter bør utøves i samsvar med medlemsstatens lovgivning og bestemmelsene i Bern-konvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk, WIPOs traktat om opphavsrett og WIPOs traktat om framføringer og fonogrammer. Slike moralske rettigheter ligger utenfor dette direktivs virkeområde.
20. Dette direktiv er basert på prinsipper og regler som allerede er fastsatt i direktivene som gjelder på området, særlig direktiv 91/250/EØF⁵, 92/100/EØF⁶, 93/83/EØF⁷, 93/98/EØF⁸ og 96/9/EF⁹. Det utvikler disse prinsippene og reglene og setter dem i sammenheng med informasjonssamfunnet. Bestemmelsene i dette direktiv bør anvendes med forbehold for bestemmelsene i nevnte direktiver, med mindre annet er fastsatt i dette direktiv.
21. Dette direktiv bør definere virkeområdet for de handlinger som omfattes av reproduksjonsretten med hensyn til de forskjellige rettighetshaverne. Dette bør gjøres i samsvar med gjeldende fellesskapsrett. Disse handlingene bør gis en bred definisjon for å ivareta rettssikkerheten i det indre marked.
22. Målet om tilstrekkelig støtte til spredning av kultur må ikke oppnås på bekostning av et sterkt vern av rettigheter eller ved å tolerere ulovlige former for spredning av forfalskede eller piratkopierte verk.
23. Dette direktiv bør videre harmonisere opphavsmannens rett til offentlig framføring. Denne rettigheten bør forstås i bred forstand som å omfatte all formidling til allmennheten som ikke er til stede på formidlingens opprinnelsessted. Denne rettigheten bør omfatte all sending eller videresending av et verk til allmennheten, enten over tråd eller trådløst, herunder kringkasting. Denne rettigheten bør ikke omfatte andre handlinger.
24. Retten til å gjøre beskyttede gjenstander nevnt i artikkel 3 nr. 2 tilgjengelige for allmennheten bør forstås som å omfatte all tilgjengeliggjøring av slike arbeider til en allmennhet som ikke er til stede ved tilgjengeliggjøringens opprinnelsessted, og som ikke å omfatte noen andre handlinger.
25. Den rettsusikkerheten omkring arten og nivået av vern for sending på bestilling i nett av verk som er vernet av opphavsrett og gjenstander vernet av beslektede rettigheter, bør fjernes ved å fastsette harmonisert vern på fellesskapsplan. Det bør være klart at alle rettighetshavere som anerkjennes av dette direktiv, bør ha enerett til å gjøre tilgjengelig for allmennheten verk vernet av opphavsrett eller andre beskyttede gjenstander, gjennom interaktive brukerstyrte sendinger. Slike interaktive brukerstyrte sendinger kjennetegnes ved at allmennheten kan få adgang til dem fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt.
26. Med hensyn til at kringkastingsselskaper gjør radio- eller fjernsynsproduksjoner tilgjengelige i brukerstyrte tjenester med musikk fra kommersielle fonogrammer som en integrert del av tjenestene, bør det oppmuntres til kollektive lisensavtaler for å lette klarering av de aktuelle rettighetene.
27. Bare det å stille fysiske anlegg til rådighet for å muliggjøre eller foreta en framføring, utgjør ikke i seg selv framføring i henhold til dette direktiv.
28. Vern av opphavsrett etter dette direktiv omfatter enerett til å kontrollere spredning av verket som er innarbeidet i en materiell gjenstand. Det første salget i Fellesskapet av originalen av et verk eller kopier av dette foretatt av rettighetshaveren eller med dennes samtykke konsumerer retten til å kontrollere videresalg av gjenstanden i Fellesskapet. Denne retten bør ikke konsumeres ved salg av originalen eller av kopier av denne utenfor Fellesskapet foretatt av rettighetshaveren eller med dennes samtykke. Utleie- og utlånsrettigheter for opphavsmenn er fastsatt ved direktiv 92/100/EØF. Spredningsretten fastsatt i dette direktiv berører ikke bestemmelsene om utleie- og utlånsrettigheter i kapittel I i nevnte direktiv.

⁵ Rådskdirektiv 91/250/EØF av 14. mai 1991 om rettslig vern av datamaskinprogrammer (EFT L 122 av 17.5.1991, s. 42). Direktivet sist endret ved direktiv 93/98/EØF.

⁶ Rådskdirektiv 92/100/EØF av 19. november 1992 om utleie- og utlånsrett og om visse opphavsrettsbeslektede rettigheter på området immaterialrett (EFT L 346 av 27.11.1992, s. 61). Direktivet sist endret ved direktiv 93/98/EØF.

⁷ Rådskdirektiv 93/83/EØF av 27. september 1993 om samordning av visse bestemmelser om opphavsrett og nærstående rettigheter som får anvendelse på satellittkringkasting og videresending via kabel (EFT L 248 av 6.10.1993, s. 15).

⁸ Rådskdirektiv 93/98/EØF av 29. oktober 1993 om harmonisering av vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter (EFT L 290 av 24.11.1993, s. 9).

⁹ Europaparlaments- og rådskdirektiv 96/9/EF av 11. mars 1996 om rettslig vern av databaser (EFT L 77 av 27.3.1996, s. 20).

29. Spørsmålet om konsumpsjon oppstår ikke når det gjelder tjenester, særlig direktekoblede tjenester. Dette gjelder også med hensyn til den fysiske kopien av et verk eller annen gjenstand laget av en bruker av en slik tjeneste med samtykke fra rettighetshaveren. Det samme gjelder derfor for utleie og utlån av originalen og kopier av verk eller andre gjenstander som er tjenester av natur. Til forskjell fra CD-ROM eller CD-I, der den intellektuelle eiendommen er innarbeidet i et fysisk medium, dvs. en vare, er hver direktekoblede tjeneste faktisk en handling som bør være underlagt tillatelse der opphavsretten eller beslektede rettigheter fastsetter det.
30. Rettighetene nevnt i dette direktiv kan overdras, tildeles eller gis som avtalte lisenser, med forbehold for aktuell nasjonal lovgivning om opphavsrett og beslektede rettigheter.
31. Det bør opprettholdes en rimelig balanse mellom de forskjellige kategorier rettighetshaveres rettigheter og interesser, samt mellom de forskjellige kategorier rettighetshavere og brukere av beskyttede gjenstander. De eksisterende unntak og avgrensninger i rettighetene fastsatt av medlemsstatene må revurderes i lys av det nye elektroniske miljøet. Eksisterende forskjeller i unntak og avgrensninger i visse handlinger har direkte negative virkninger for det indre markedes virkemåte på området opphavsrett og beslektede rettigheter. Slike forskjeller kan bli tydeligere med utviklingen av utnyttelse av verk over landegrensene og grensekryssende virksomhet. For å sikre at det indre marked virker godt, bør slike unntak og avgrensninger defineres mer harmonisk. Graden av harmonisering av disse unntakene bør baseres på hvilken virkning de har på det indre markedes gode virkemåte.
32. Dette direktiv fastsetter en uttømmende liste over unntak og avgrensninger i reproduksjonsrettighetene og retten til offentlig framføring. Visse unntak eller avgrensninger får eventuelt anvendelse bare på reproduksjonsrettigheten. Denne listen tar behørig hensyn til de forskjellige juridiske tradisjonene i medlemsstatene, samtidig som den tar sikte på at det indre marked skal virke godt. Medlemsstatene bør anvende disse unntakene og avgrensningene på en enhetlig måte, noe som vil bli vurdert ved en fremtidig gjennomgåelse av gjennomføringsbestemmelsene.
33. Eneretten til reproduksjon bør omfattes av et unntak for å tillate visse midlertidige reproduksjonshandlinger, som er flyktige eller tilfældige, som utgjør en integrert og avgjørende del av en teknologisk prosess og utføres bare med det formål å muliggjøre enten effektiv overføring i et nett mellom tredjemenn fra en mellommann, eller lovlig bruk av et verk eller annen beskyttet gjenstand. De aktuelle reproduksjonshandlingene må ikke ha noen økonomisk verdi i seg selv. I den grad de oppfyller disse vilkårene, bør dette unntaket omfatte handlinger som muliggjør skumlesing (browsing) samt mellomlagring (caching), herunder handlinger som gjør det mulig for overføringssystemer å fungere effektivt, forutsatt at mellommannen ikke griper inn i den rettmessige bruken av teknologien, som er bredt anerkjent og brukt av industrien, for det formål å skaffe data om bruken av informasjonen. En bruk bør betraktes som lovlig når den er tillatt av rettighetshaveren eller ikke avgrenset ved lov.
34. Medlemsstatene bør ha mulighet til å fastsette visse unntak eller avgrensninger for visse tilfeller, som f.eks. bruk i utdanning og forskning, til fordel for offentlige institusjoner som biblioteker og arkiver, til nyhetsformidling, til sitater, til bruk for funksjonshemmede, til bruk for offentlig sikkerhet og til bruk i forvaltningssaker og rettergang.
35. I visse tilfeller av unntak eller avgrensninger bør rettighetshaverne få rimelig og tilstrekkelig godtgjøring for den bruk som gjøres av deres beskyttede verk eller andre gjenstander. Ved bestemmelse av formen, metodene og det eventuelle nivået for slik rimelig godtgjøring bør det tas hensyn til de spesielle omstendighetene ved hvert tilfelle. Ved vurdering av disse omstendighetene vil et nyttig kriterium være den mulige skade som rettighetshaverne kan lide som følge av den aktuelle handlingen. I tilfeller der rettighetshaverne allerede har mottatt betaling i en annen form, for eksempel som en del av lisensavgift, bør det ikke påløpe noen særskilt eller separat betaling. Nivået for rimelig godtgjøring bør fullt ut ta hensyn til graden av bruk av tekniske beskyttelsestiltak nevnt i dette direktiv. I visse situasjoner der skaden for rettighetshaveren vil være minimal, kan det tenkes at det ikke vil oppstå noen betalingsforpliktelse.
36. Medlemsstatene kan fastsette rimelig godtgjøring til rettighetshavere også når de anvender de frivillige bestemmelsene om unntak eller avgrensninger som ikke krever slik godtgjøring.
37. Eventuelt eksisterende nasjonale ordninger for reprografi skaper ikke store hindringer i det

indre marked. Medlemsstatene bør ha tillatelse til å fastsette unntak eller avgrensning med hensyn til reprografi.

38. Medlemsstatene bør ha tillatelse til å fastsette unntak eller avgrensning i reproduksjonsretten for visse typer reproduksjon av lydmateriale, bildemateriale og audiovisuelt materiale til privat bruk, mot en rimelig godtgjøring. Dette kan omfatte innføring eller videreføring av vederlagsordninger for å godtgjøre den skade rettighetshaverne lider. Selv om forskjellene i disse vederlagsordningene påvirker det indre markeds virkemåte, burde disse forskjellene, når det gjelder analog privat reproduksjon, ikke ha betydelig påvirkning på utviklingen av informasjonssamfunnet. Digital privat kopiering blir sannsynligvis mer utbredt og vil ha større økonomiske virkninger. Det bør derfor tas behørig hensyn til forskjellene mellom digital og analog privat kopiering, og det bør i enkelte tilfeller skilles mellom dem.
39. Når medlemsstatene anvender unntaket eller avgrensningen på privat kopiering, bør de ta behørig hensyn til den teknologiske og økonomiske utvikling, særlig med hensyn til digital privat kopiering og vederlagsordninger, når det foreligger effektive teknologiske beskyttelsestiltak. Slike unntak eller avgrensninger bør ikke være til hinder for bruk av teknologiske tiltak eller anvendelse av dem for å hindre omgåelse.
40. Medlemsstatene kan fastsette et unntak eller en avgrensning til fordel for visse ideelle virksomheter som offentlig tilgjengelige biblioteker og tilsvarende institusjoner, samt arkiver. Dette bør likevel avgrenses til visse spesielle tilfeller som omfattes av reproduksjonsretten. Et slikt unntak eller avgrensning bør ikke omfatte bruk i forbindelse med direktekoplet levering av beskyttede verk eller andre gjenstander. Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstatenes mulighet til å fravike eneretten til offentlig utlån i samsvar med artikkel 5 i direktiv 92/100/EØF. Det er derfor gunstig å fremme særskilte kontrakter eller lisenser som uten å skape ubalanse, tilgodeser slike virksomheter og gjennomføringen av deres formidlingsoppgave.
41. Ved anvendelse av unntaket eller avgrensningen med henblikk på efemere opptak foretatt av kringkastingsselskaper, er det underforstått at kringkastingsselskapets egne anlegg omfatter anleggene til en person som opptrer på vegne av selskapet og under dettes ansvar.
42. Ved anvendelse av unntaket eller avgrensning

gen for ikke-kommersielle utdannings- og forskningsformål, herunder fjernundervisning, bør den aktuelle virksomhetens ikke-kommersielle art bestemmes av virksomheten som sådan. Vedkommende institusjons organisasjonsstruktur og finansieringsmåte er ikke de avgjørende faktorene i denne sammenheng.

43. Det er i alle tilfeller viktig for medlemsstatene å treffe alle nødvendige tiltak for å lette adgang til verk for mennesker som lider av en funksjonshemming som utgjør et hinder for bruk av selve verkene, og å legge spesiell vekt på tilgjengelige formater.
44. Når unntakene og avgrensningene fastsatt i dette direktiv anvendes, bør dette skje i samsvar med internasjonale forpliktelser. Slike unntak og avgrensninger må ikke anvendes på en måte som skader rettighetshaverens rettmessige interesser eller som kommer i konflikt med den normale bruken av hans verk eller annen gjenstand. Når medlemsstatene fastsetter slike unntak og avgrensninger, bør det særlig tas behørig hensyn til den økte økonomiske virkningen som slike unntak eller avgrensninger kan ha innenfor rammen av det nye elektroniske miljø. Omfanget av visse unntak eller avgrensninger kan derfor måtte innskrenkes når det gjelder visse nye bruksmåter for verk som er vernet av opphavsrett eller beslektede rettigheter.
45. Unntakene og avgrensningene nevnt i artikkel 5 nr. 2, 3 og 4 bør likevel ikke være til hinder for å definere kontraktsforhold beregnet på å sikre rimelig godtgjøring for rettighetshaverne i den utstrekning som nasjonal lovgivning tillater.
46. Megling vil kunne hjelpe brukere og rettighetshavere til å løse tvister. Kommisjonen bør, i samarbeid med medlemsstatene innen kontaktutvalget, gjennomføre en studie for å vurdere nye rettslige metoder for tvisteløsning angående opphavsrett og beslektede rettigheter.
47. Den teknologiske utvikling vil gjøre det mulig for rettighetshaverne å bruke teknologiske tiltak beregnet på å hindre eller avgrense handlinger som ikke er tillatt av innehaverne av opphavsrett, beslektede rettigheter eller sui generis-retten i databaser. Det foreligger imidlertid en fare for at det kan drives ulovlig virksomhet for å muliggjøre eller lette omgåelse av den tekniske beskyttelsen som disse tiltakene gir. For å unngå oppsplittede rettslige tilnærmingssmåter som vil kunne hemme det indre markeds virkemåte, er det nødvendig å fastsette harmonisert rettslig vern mot omgåelse av ef-

fektive teknologiske tiltak og mot bruk av innretninger og produkter eller tjenester for dette formålet.

48. Slik rettslig vern bør fastsettes for teknologiske tiltak som effektivt avgrenser handlinger som ikke er tillatt av innehaverne av opphavsrett, beslektede rettigheter eller sui generis-retten i databaser, men likevel uten å hindre den normale funksjonen til elektronisk utstyr og dets teknologiske utvikling. Slikt rettslig vern innebærer ingen forpliktelse til å konstruere innretninger, produkter, komponenter eller tjenester som er i samsvar med disse teknologiske tiltakene så lenge innretningene, produktene, komponentene eller tjenestene ikke ellers omfattes av forbudet fastsatt i artikkel 6. Slikt rettslig vern bør overholde forholdsmessighetsprinsippet og bør ikke forby innretninger eller virksomheter som har et kommersielt betydningsfullt annet formål eller bruksområde enn å omgå den tekniske beskyttelsen. Særlig bør dette vernet ikke hindre forskning i kryptografi.
49. Det rettslige vernet av teknologiske tiltak berører ikke anvendelsen av nasjonale bestemmelser som kan forby privat eie av innretninger, produkter eller komponenter beregnet på å omgå de teknologiske tiltakene.
50. Et slikt harmonisert rettslig vern berører ikke de særskilte bestemmelsene om vern fastsatt i direktiv 91/250/EØF. Det bør særlig ikke få anvendelse på vernet av teknologiske tiltak som brukes i forbindelse med datamaskinprogrammer, som utelukkende er omhandlet i nevnte direktiv. Det bør verken hemme eller hindre utvikling eller bruk av noe middel til å omgå et teknologisk tiltak som er nødvendig for å gjøre det mulig å foreta handlinger i samsvar med artikkel 5 nr. 3 eller artikkel 6 i direktiv 91/250/EØF. Artikkel 5 og 6 i nevnte direktiv fastsetter utelukkende unntak fra enerettene som gjelder for datamaskinprogrammer.
51. Det rettslige vernet av teknologiske tiltak får anvendelse med forbehold for bestemmelser om samfunnsinteresse i henhold til artikkel 5 og offentlig sikkerhet. Medlemsstatene bør fremme frivillige tiltak som treffes av rettighetshavere, herunder inngåelse og gjennomføring av avtaler mellom rettighetshavere og andre berørte parter, for å gjøre det mulig å nå målene med visse unntak eller avgrensninger fastsatt i nasjonal lovgivning i samsvar med dette direktiv. Dersom det ikke foreligger slike frivillige tiltak eller avtaler innen rimelig tid, bør medlemsstatene treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at rettighetshaverne gir brukere tilgodesett ved slike unntak eller avgrensninger, hensiktsmessige midler til å dra nytte av dem, ved å modifisere et gjennomført teknologisk tiltak eller på annen måte. For å hindre misbruk av slike tiltak som treffes av rettighetshaverne, også innenfor rammen av avtaler, eller som er truffet av en medlemsstat, bør alle teknologiske tiltak som anvendes ved gjennomføring av slike tiltak, likevel ha rettslig vern.
52. Ved gjennomføring av et unntak eller en avgrensning for privat kopiering i samsvar med artikkel 5 nr. 2 bokstav b), bør medlemsstatene likeledes fremme bruk av frivillige tiltak for å gjøre det mulig å nå målene med et slikt unntak eller en slik avgrensning. Dersom det innen rimelig tid ikke er truffet slike frivillige tiltak for å muliggjøre reproduksjon til privat bruk, kan medlemsstatene treffe tiltak for å gjøre det mulig for de som tilgodeses ved det aktuelle unntaket eller avgrensningen, å dra nytte av det. Frivillige tiltak truffet av rettighetshaverne, herunder avtaler mellom rettighetshaverne og andre berørte parter, samt tiltak truffet av medlemsstatene, er ikke til hinder for at rettighetshaverne kan benytte teknologiske tiltak som er forenlige med unntakene eller avgrensningene angående privat kopiering fastsatt i nasjonal lovgivning i samsvar med artikkel 5 nr. 2 bokstav b), under hensyn til kravet om rimelig godtgjøring etter denne bestemmelsen og eventuelt skille mellom forskjellige bruksvilkår i samsvar med artikkel 5 nr. 5, f.eks. kontroll med antall reproduksjoner. For å hindre misbruk av slike tiltak, bør ethvert teknologisk tiltak som anvendes til gjennomføring av dem, være underlagt rettslig vern.
53. Vernet av teknologiske tiltak bør sikre et trygt miljø for yttelse av interaktive bestillingstjenester, på en slik måte at allmennheten kan få adgang til verk eller andre gjenstander fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt. I tilfeller der slike tjenester reguleres av kontraktsbestemmelser, bør første og andre ledd i artikkel 6 nr. 4 ikke få anvendelse. Ikke-interaktive former for direktekoplet bruk bør fremdeles være underlagt disse bestemmelsene.
54. Det er gjort store framskritt i internasjonal standardisering av tekniske systemer for identifisering av verk og beskyttede gjenstander i digitalt format. I et miljø der nettverk inntar en større og større plass, kan forskjeller mellom teknologiske tiltak føre til uforenlighet mellom systemer innen Fellesskapet. Forenlighet og samtrafikkevne mellom de forskjellige syste-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

- mene bør fremmes. Det vil være meget ønskelig å fremme utvikling av globale systemer.
55. Den teknologiske utvikling vil lette spredningen av verk, særlig i nettverk, og det vil derfor bli nødvendig for rettighetshaverne bedre å identifisere verket eller annen beskyttet gjenstand, opphavsmannen eller annen rettighetshaver, og å gi opplysninger om vilkårene for bruk av verket eller annen beskyttet gjenstand, for å lette forvaltningen av rettighetene knyttet til dem. Rettighetshaverne bør oppmuntres til å bruke merking som, i tillegg til opplysningene nevnt ovenfor, blant annet angir deres tillatelse når verkene eller andre beskyttede gjenstander distribueres i nett.
56. Det foreligger likevel en fare for at det kan utvikle seg ulovlig virksomhet for å fjerne eller endre de elektroniske opplysningene om opphavsrettsforvaltningen av verket eller gjenstanden, eller for på annen måte å spre, importere for spredning, kringkaste, offentlig framføre eller gjøre tilgjengelig for allmennheten verk eller andre beskyttede gjenstander som slike opplysninger er fjernet fra uten tillatelse. For å unngå oppsplittede rettslige tilnærmingsmåter som vil kunne hemme det indre markedes virkemåte, er det nødvendig å fastsette harmonisert rettslig vern mot all virksomhet av denne art.
57. Systemene for opplysninger om rettighetsforvaltning nevnt ovenfor kan, avhengig av utformingen, samtidig behandle persondata om enkeltmenneskers forbruksvaner angående beskyttede gjenstander og gjøre det mulig å spore atferd i nettet. Disse tekniske midlene bør i sine tekniske funksjoner innbefatte prinsippene om vern av privatlivets fred i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger¹⁰.
58. Medlemsstatene bør fastsette effektive sanksjoner og klageadgang ved overtredelser av rettigheter og forpliktelser fastsatt i dette direktiv. De bør treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at slike sanksjoner og klageadgang anvendes. Sanksjonene som fastsettes, bør være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende, og bør innbefatte muligheten til å søke erstatning og/eller kreve rettslig forføyning og eventuelt beslagleggelse av materiale som er brukt til å begå overtredelsen.

59. Mellommenns tjenester kan, særlig i det digitale miljø, i økende grad bli brukt av tredjemann til å begå overtredelser. I mange tilfeller er det mellommennene som best kan bringe slike overtredelser til opphør. Uten at andre eksisterende sanksjoner og klageadgang berøres, bør rettighetshaverne derfor ha mulighet til å kreve rettslig forføyning overfor en mellommann som formidler en tredjemanns overtredelse av et beskyttet verk eller annen beskyttet gjenstand i et nettverk. Denne muligheten bør finnes også dersom mellommannens handlinger omfattes av et unntak i henhold til artikkel 5. Vilårene og nærmere regler for slike forføyninger bør fastsettes i medlemsstatenes nasjonale lovgivning.
60. Det vern som er fastsatt i dette direktiv, bør ikke berøre nasjonale lovbestemmelser eller fellesskapsbestemmelser på andre områder, som industriell eiendomsrett, datasikring, adgangskontroll, adgang til offentlige dokumenter og regelen om kronologi for utnyttning i medier, som kan påvirke vernet av opphavsrett og beslektede rettigheter.
61. For å overholde WIPOs traktat om framføring og fonogrammer, er det nødvendig å oppheve direktiv 92/100/EØF og 93/98/EØF –

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Kapittel I

Formål og virkeområde

Artikkel 1

Virkeområde

1. Dette direktiv angår det rettslige vern av opphavsrett og beslektede rettigheter innenfor rammen av det indre marked, med særlig vekt på informasjonssamfunnet.
2. Unntatt i tilfellene nevnt i artikkel 11, skal dette direktiv ikke på noen måte berøre eksisterende fellesskapsbestemmelser om:
 - a. rettslig vern av datamaskinprogrammer,
 - b. utleierett, utlånsrett og visse rettigheter angående opphavsrett på området immaterialrett,
 - c. opphavsrett og beslektede rettigheter angående kringkasting av programmer via satellitt og videresending via kabel,
 - d. vernetiden for opphavsrett og visse beslektede rettigheter,
 - e. rettslig vern av databaser.

¹⁰ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

Kapittel II

Rettigheter og unntak

Artikkel 2

Reproduksjonsrett

Medlemsstatene skal fastsette enerett til å tillate eller forby direkte eller indirekte, midlertidig eller varig reproduksjon, ved ethvert middel og i enhver form, helt eller delvis:

- a. for opphavsmenn, av deres verk,
- b. for utøvende kunstnere, av opptak av deres framføringer,
- c. for fonogramprodusenter, av deres fonogrammer,
- d. for produsenter av de første opptak av filmer, med hensyn til originalopptaket og kopier av deres filmer,
- e. for kringkastingsselskaper, av opptak av deres programmer, uansett om de sendes over tråd eller trådløst, herunder via kabel eller satellitt.

Artikkel 3

Rett til offentlig framføring av verk og rett til å gjøre andre beskyttede gjenstander tilgjengelige for allmennheten

1. Medlemsstatene skal fastsette enerett for opphavsmenn til å tillate eller forby offentlig framføring av deres verk, over tråd eller trådløst, herunder tilgjengeliggjøring av deres verk for allmennheten på en slik måte at allmennheten kan få tilgang til dem fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt.
2. Medlemsstatene skal fastsette enerett til å tillate eller forby tilgjengeliggjøring for allmennheten, over tråd eller trådløst, på en slik måte at allmennheten kan få tilgang til verkene fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt:
 - a. for utøvende kunstnere, av opptak av deres framføringer,
 - b. for fonogramprodusenter, av deres fonogrammer,
 - c. for produsenter av de første opptak av filmer, med hensyn til originalopptaket og kopier av deres filmer,
 - d. for kringkastingsselskaper, av opptak av deres programmer, enten de sendes over tråd eller trådløst, herunder via kabel eller satellitt.
3. Rettighetene nevnt i nr. 1 og 2 skal ikke konsumeres ved noen offentlig framføring eller tilgjengeliggjøring for allmennheten som fastsatt i denne artikkel.

Artikkel 4

Spredningsrett

1. Medlemsstatene skal fastsette enerett for opphavsmenn til å tillate eller forby enhver form for spredning til allmennheten, ved salg eller på annen måte, av originaleksemplaret av deres verk eller kopier av disse.
2. Spredningsretten skal ikke konsumeres innen Fellesskapet når det gjelder originaleksemplaret eller kopier av verket, unntatt når det første salget eller annen overdragelse av eiendomsretten av denne gjenstanden i Fellesskapet foretas av rettighetshaveren eller med dennes samtykke.

Artikkel 5

Unntak og avgrensninger

1. Midlertidige reproduksjonshandlinger nevnt i artikkel 2 som er flyktige eller tilfeldige og utgjør en integrert og vesentlig del av en teknologisk prosess og som har som eneste formål å muliggjøre:
 - a. overføring i nettverk mellom tredjemenn foretatt av en mellommann, eller
 - b. lovlig bruk
- 32av et verk eller annen beskyttet gjenstand, og som ikke har noen selvstendig økonomisk betydning, skal være unntatt fra reproduksjonsretten fastsatt i artikkel 2.
2. Medlemsstatene kan fastsette unntak fra eller avgrensninger av reproduksjonsretten fastsatt i artikkel 2 i følgende tilfeller:
 - a. når det dreier seg om reproduksjoner på papir eller lignende medium, foretatt ved bruk av enhver fotografisk teknikk eller enhver annen prosess som har lignende virkninger, med unntak av noter, forutsatt at rettighetshaverne mottar rimelig godtgjøring,
 - b. når det dreier seg om reproduksjoner på ethvert medium foretatt av en fysisk person til privat bruk og for formål som verken direkte eller indirekte er kommersielle, forutsatt at rettighetshaverne mottar rimelig godtgjøring som tar hensyn til anvendelse eller ikke-anvendelse av teknologiske tiltak nevnt i artikkel 6 på de aktuelle verk eller gjenstander,
 - c. når det dreier seg om særskilte reproduksjonshandlinger foretatt av offentlig tilgjengelige biblioteker, utdanningsinstitusjoner eller museer, eller av arkiver, og som ikke

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

- er til noen direkte eller indirekte økonomisk eller kommersiell fordel,
- d. når det dreier seg om efemere opptak foretatt av kringkastingselskaper med deres eget utstyr og til deres egne sendinger; bevaring av disse opptakene i offisielle arkiver kan tillates når de er av uvanlig dokumentarisk art,
- e. når det dreier seg om reproduksjoner av kringkastingsprogrammer foretatt av sosiale institusjoner som har ikke-kommersielle formål, f.eks. sykehus eller fengsler, forutsatt at rettighetshaverne mottar rimelig godtgjøring.
3. Medlemsstatene kan fastsette unntak fra eller avgrensninger av rettighetene nevnt i artikkel 2 og 3 i følgende tilfeller:
- a. når det dreier seg om bruk utelukkende til illustrasjonsformål i undervisning eller vitenskapelig forskning, med forbehold om at kilden, herunder opphavsmannens navn, oppgis, med mindre dette viser seg å være umulig, og i den utstrekning som er berettiget ut fra det ikke-kommersielle formålet som skal oppnås,
- b. når det dreier seg om bruk til fordel for mennesker med en funksjonshemming, og bruken er direkte forbundet med funksjonshemmingen og av ikke-kommersiell art, i den utstrekning som denne funksjonshemmingen krever,
- c. når det dreier seg om reproduksjon foretatt av pressen, formidling til allmennheten eller tilgjengeliggjøring av publiserte artikler om aktuelle økonomiske, politiske eller religiøse emner eller av kringkastede verk eller andre beskyttede gjenstander av samme art, i tilfeller der det ikke er tatt uttrykkelig forbehold om slik bruk, og forutsatt at kilden, herunder opphavsmannens navn, oppgis, eller bruk av verk eller andre beskyttede gjenstander i forbindelse med rapportering av dagsaktuelle begivenheter, i den utstrekning som er berettiget ut fra opplysningsformålet som skal oppnås og forutsatt at kilden, herunder opphavsmannens navn, oppgis, med mindre dette viser seg å være umulig,
- d. når det dreier seg om sitater for formål som f.eks. kritikk eller anmeldelse, forutsatt at de angår et verk eller annen beskyttet gjenstand som allerede lovlig er gjort tilgjengelig for allmennheten, at kilden, herunder opphavsmannens navn, oppgis, med mindre dette viser seg å være umulig, og at bruken av dem er i samsvar med god skikk og i den utstrekning som er berettiget ut fra det formål som skal oppnås,
- e. når det dreier seg om bruk med henblikk på offentlig sikkerhet eller for å sikre god gjennomføring av forvaltningsprosedyrer, parlamentariske prosedyrer eller rettergang, eller for å sikre god rapportering av slike prosedyrer,
- f. når det dreier seg om bruk av politiske taler samt utdrag av offentlige foredrag eller lignende verk eller beskyttede gjenstander, i den utstrekning som er berettiget ut fra opplysningsformålet som skal oppnås og forutsatt at kilden, herunder opphavsmannens navn, oppgis, med mindre dette viser seg å være umulig,
- g. når det dreier seg om bruk under religiøse seremonier eller offisielle seremonier arrangert av en offentlig myndighet,
- h. når det dreier seg om bruk av verk som f.eks. arkitektoniske verk eller skulpturer, laget for å være varig plassert på offentlige steder,
- i. når det dreier seg om et verk eller annen beskyttet gjenstand som tilfeldig tas med i annet materiale,
- j. når det dreier seg om bruk som er beregnet på å annonsere offentlige utstillinger eller salg av kunstneriske verk, i den utstrekning som er nødvendig for å fremme arrangementet, og unntatt all annen kommersiell bruk,
- k. når det dreier seg om bruk til karikatur, parodi eller pastisj,
- l. når det dreier seg om bruk i forbindelse med demonstrasjon eller reparasjon av utstyr,
- m. når det dreier seg om bruk av et kunstnerisk verk i form av en bygning eller en tegning eller plan av en bygning for gjenoppbygging av denne bygningen,
- n. når det dreier seg om bruk, gjennom formidling eller tilgjengeliggjøring for enkeltpersoner for private forsknings- eller studieformål ved hjelp av egne terminaler i lokalene til institusjoner nevnt i nr. 2 bokstav c), av verk og andre beskyttede gjenstander som inngår i deres samlinger og ikke er underlagt kjøps- eller lisensvilkår,
- o. når det dreier seg om bruk i visse andre tilfeller av mindre betydning der det allerede finnes unntak eller avgrensninger i nasjonal lovgivning, forutsatt at det bare er analog bruk og ikke berører den frie beve-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

gelighet for varer og tjenester i Fellesskapet, med forbehold for de øvrige unntak og avgrensninger fastsatt i denne artikkel.

4. Når medlemsstatene har mulighet til å fastsette et unntak eller en avgrensning i reproduksjonsretten i henhold til nr. 2 og 3, kan de likeledes fastsette et unntak eller en avgrensning i spredningsretten nevnt i artikkel 4, i den utstrekning dette er berettiget ut fra formålet med den tillatte reproduksjonshandlingen.
5. Unntakene og avgrensningene fastsatt i nr. 1, 2, 3 og 4 anvendelse bare i visse spesielle tilfeller som ikke kommer i konflikt med en normal utnyttelse av et verk eller annen beskyttet gjenstand og ikke fører til urimelig skade for rettighetshaverens rettmessige interesser.

Kapittel III

Vern av teknologiske tiltak og opplysninger om rettighetsforvaltning

Artikkel 6

Forpliktelser angående teknologiske tiltak

1. Medlemsstatene skal fastsette hensiktsmessig rettslig vern mot omgåelse av ethvert teknologisk tiltak, som en person begår når vedkommende vet eller har rimelig grunn til å tro at dette er formålet.
2. Medlemsstatene skal fastsette hensiktsmessig rettslig vern mot framstilling, import, spredning, salg, utleie, reklame for salg eller utleie, eller besittelse for kommersielle formål, av innretninger, produkter eller komponenter eller tjenesteyting som:
 - a. er gjenstand for salgsfremmende tiltak, reklame eller markedsføring med henblikk på omgåelse av beskyttelsen, eller
 - b. bare i begrenset grad har annet kommersielt formål eller annet bruksområde enn å omgå beskyttelsen, eller
 - c. er hovedsakelig konstruert, produsert, tilpasset eller utført for det formål å muliggjøre eller lette omgåelse av, ethvert virkningsfullt teknologisk tiltak.
3. I dette direktiv betyr «teknologiske tiltak» enhver teknologi, innretning eller komponent som ved normal bruk er beregnet på å hindre eller avgrense handlinger, med hensyn til verk eller andre beskyttede gjenstander, som ikke er tillatt av innehaveren av opphavsrett eller en opphavsrettsbeslektet rettighet som fastsatt ved lov eller sui generis-retten fastsatt i direktiv 96/9/EF. Teknologiske tiltak skal betraktes som virkningsfulle når bruken av et beskyttet

verk eller annen gjenstand kontrolleres av rettighetshaverne ved anvendelse av en adgangs-kode eller en beskyttelsesprosess, f.eks. kryptering, koding eller annen omgjøring av et verk eller annen beskyttet gjenstand, eller en kopi-kontrollmekanisme som oppnår målet om beskyttelse.

4. Uten hensyn til det rettslige vern som er fastsatt i nr. 1, skal medlemsstatene, dersom det ikke foreligger frivillige tiltak truffet av rettighetshaverne, herunder avtaler mellom rettighetshaverne og andre berørte parter, treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at de som tilgodeses ved unntakene eller avgrensningene fastsatt i nasjonal lovgivning i samsvar med artikkel 5 nr. 2 bokstav a), c), d) og e) og i artikkel 5 nr. 3 bokstav a), b) og e), kan nyttiggjøre seg disse unntakene eller avgrensningene i den utstrekning som er nødvendig for å nyttiggjøre seg dem når den tilgodesette bruker har rettmessig tilgang til det aktuelle beskyttede verket eller den beskyttede gjenstanden. En medlemsstat kan også treffe slike tiltak med hensyn til den som tilgodeses ved et unntak eller en avgrensning fastsatt i samsvar med artikkel 5 nr. 2 bokstav b), med mindre reproduksjon til privat bruk allerede er muliggjort av rettighetshaverne i den utstrekning som er nødvendig for å nyte godt av det aktuelle unntaket eller avgrensningen og i samsvar med bestemmelsene i artikkel 5 nr. 2 bokstav b) og i artikkel 5 nr. 5, uten å være til hinder for at rettighetshaverne treffer hensiktsmessige tiltak angående antall reproduksjoner i samsvar med disse bestemmelsene.

De teknologiske tiltakene som anvendes frivillig av rettighetshaverne, herunder tiltak som anvendes til gjennomføring av frivillige avtaler, og teknologiske tiltak som anvendes til gjennomføring av tiltak truffet av medlemsstatene, skal være omfattet av det rettslige vern fastsatt i nr. 1.

Bestemmelsene i første og andre ledd får ikke anvendelse på verk eller andre beskyttede gjenstander som er gjort tilgjengelig for allmennheten i samsvar med avtalte kontraktsvilkår mellom partene på en slik måte at allmennheten kan få adgang til dem fra et selvvalgt sted og på et selvvalgt tidspunkt.

Når denne artikkel anvendes i tilknytning til direktiv 92/100/EØF og 96/9/EF, får dette nummer tilsvarende anvendelse.

Artikkel 7

Forpliktelser angående opplysninger om rettighetsforvaltning

1. Medlemsstatene skal fastsette hensiktsmessig rettslig vern mot enhver person som bevisst og uten tillatelse utfører en av følgende handlinger:
 - a. fjerning eller endring av enhver elektronisk opplysning om rettighetsforvaltning,
 - b. spredning, import for spredning, kringkasting, offentlig framføring eller tilgjengeliggjøring for allmennheten av verk eller andre gjenstander som er beskyttet i henhold til dette direktiv eller i henhold til kapittel III i direktiv 96/9/EF og der elektroniske opplysninger om rettighetsforvaltning er fjernet eller endret uten tillatelse,når personen vet eller har rimelig grunn til å tro at ved å gjøre dette, vil vedkommende tilskynde til, muliggjøre, lette eller skjule en overtredelse av opphavsretten eller opphavsrettsbeslektet rettighet fastsatt ved lov, eller av sui generis-retten fastsatt i kapittel III i direktiv 96/9/EF.
2. I dette direktiv betyr «opplysninger om rettighetsforvaltning» enhver opplysning gitt av rettighetshaverne som identifiserer verket eller annen beskyttet gjenstand nevnt i dette direktiv eller omfattet av sui generis-retten fastsatt i kapittel III i direktiv 96/9/EF, opphavsmannen eller enhver annen rettighetshaver. Dette uttrykket omfatter også opplysninger om vilkårene for bruk av verket eller annen beskyttet gjenstand, samt alle numre eller koder som representerer slike opplysninger.

Første ledd får anvendelse når et av disse opplysningselementene er knyttet til en kopi av eller forekommer i tilknytning til offentlig framføring av et verk eller annen beskyttet gjenstand nevnt i dette direktiv eller som omfattes av sui generis-retten fastsatt i kapittel III i direktiv 96/9/EF.

Kapittel IV

Felles bestemmelser

Artikkel 8

Sanksjoner og klageadgang

1. Medlemsstatene skal fastsette hensiktsmessige sanksjoner og klageadgang med hensyn til overtredelser av rettighetene og forpliktelsene fastsatt i dette direktiv og skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at disse sanksjonene

og klageadgangen anvendes. Disse sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

2. Hver medlemsstat skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at de rettighetshavere hvis interesser berøres av en overtredelse begått på statens territorium, kan gå til erstatningssøksmål og/eller kreve rettslig forføyning og eventuelt beslaglegging av materialet som er brukt til å begå overtredelsen, samt av innretninger, produkter eller komponenter nevnt i artikkel 6 nr. 2.
3. Medlemsstatene skal påse at rettighetshaverne har mulighet til å kreve rettslig forføyning overfor mellommenn hvis tjenester brukes av en tredjemann til å overtre en opphavsrett eller beslektet rettighet.

Artikkel 9

Fortsatt anvendelse av andre lovbestemmelser

Dette direktiv berører ikke bestemmelser som særlig gjelder patentrettigheter, varemerker, mønsterrettigheter, bruksmønstre, halvlederprodukters topografi, typografiske tegn, adgangskontroll, adgang til kringkastingstjenesters kabel, vern av nasjonalskatter, juridiske krav angående pliktavlevering, lover om konkurransebegrensende avtaler og illojal konkurranse, forretningshemmeligheter, sikkerhet, fortrolighet, datasikring og personvern, innsyn i offentlige dokumenter og avtalerett.

Artikkel 10

Anvendelse over tid

1. Bestemmelsene i dette direktiv får anvendelse på alle verk og andre beskyttede gjenstander nevnt i dette direktiv som per 22. desember 2002 er vernet av medlemsstatenes lovgivning på området opphavsrett og beslektede rettigheter, eller som oppfyller vernekriteriene i henhold til dette direktiv eller bestemmelsene nevnt i artikkel 1 nr. 2.
2. Dette direktiv får anvendelse uten å berøre handlinger som er foretatt og rettigheter som er ervervet før 22. desember 2002.

Artikkel 11

Tekniske tilpasninger

1. I direktiv 92/100/EØF gjøres følgende endringer:
 - a. artikkel 7 oppheves,
 - b. artikkel 10 nr. 3 skal lyde:

«3. Avgrensningene skal anvendes bare i visse spesielle tilfeller som ikke strider mot normal utnyttelse av den beskyttede gjenstanden og som ikke urimelig skader rettighetshaverens rettmessige interesser.»
2. Artikkel 3 nr. 2 i direktiv 93/98/EF skal lyde:

«2. Rettighetene til fonogramprodusenter skal opphøre 50 år etter at opptaket fant sted. Dersom fonogrammet lovlig publiseres i løpet av dette tidsrommet, skal imidlertid rettighetene opphøre 50 år etter datoen for første lovlig publisering. Dersom det ikke er skjedd noen lovlig publisering innen tidsrommet nevnt i første punktum, og dersom fonogrammet er lovlig tilgjengeliggjort for allmennheten i dette tidsrommet, skal rettighetene opphøre 50 år fra datoen da lovlig tilgjengeliggjøring for allmennheten skjedde første gang.

Dersom rettighetene til fonogramprodusenter ved utløp av vernetiden gitt i henhold til dette nummer i sin versjon før den endres av europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet (*), ikke lenger er vernet per 22. desember 2002, skal dette nummer ikke ha som virkning å verne disse rettighetene på nytt.

* EFT L 167 av 22.6.2001, s. 10.»

Artikkel 12

Sluttbestemmelser

1. Senest 22. desember 2004 og hvert tredje år deretter skal Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet, Rådet og Den økonomiske og sosiale komité en rapport om anvendelsen av dette direktiv, der den blant annet, på grunnlag av særskilte opplysninger som medlemsstatene gir, spesielt skal undersøke anvendelsen av artikkel 5, 6 og 8 i lys av utviklingen av det digitale marked. Når det gjelder artikkel 6, skal den spesielt undersøke om artikkelen gir et tilstrekkelige vernnivå og om handlinger som er tillatt ved lov, påvirkes negativt av bruken av virkningsfulle teknologiske tiltak. Om nødven-

dig, særlig for å sikre det indre markeds virkemåte i henhold til traktatens artikkel 14, skal den framlegge forslag til endringer av dette direktiv.

2. Vern av opphavsrettsbeslektede rettigheter fastsatt i dette direktiv skal ikke på noen måte berøre vernet av opphavsretten.
3. Det opprettes med dette et kontaktutvalg. Det skal være sammensatt av representanter for vedkommende myndigheter i medlemsstatene. Det skal ledes av en representant for Kommisjonen og skal komme sammen enten etter initiativ fra lederen eller etter anmodning fra en medlemsstats delegasjon.
4. Utvalgets oppgaver skal være:
 - a. å undersøke virkningen av dette direktiv på det indre markeds virkemåte, og å peke på eventuelle vanskeligheter,
 - b. å arrangere samråd om alle spørsmål som oppstår ved anvendelsen av dette direktiv,
 - c. å lette utvekslingen av informasjon om aktuell utvikling i lovgivning og rettspraksis, samt aktuell økonomisk, sosial, kulturell og teknologisk utvikling,
 - d. å fungere som forum for vurdering av det digitale marked for verk og andre gjenstander, herunder privat kopiering og bruk av teknologiske tiltak.

Artikkel 13

Gjennomføring

1. Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, innen 22. desember 2002. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.
- Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal henvises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.
2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 14

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft på den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 110/2004 av 9. juli 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2001/29/EF om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet

Artikkel 15

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 22. mai 2001.

For Europaparlamentet

N. FONTAINE

President

For Rådet

M. WINBERG

Formann

